

Nordisk Penning - Magazin.

Et Billed-Blad
til almeennyttige Kundskabers Udbredelse,
til opmuntrende Udspredelse for tænksomme Læsere blandt alle Classer.

Redigeret af Erich Chr. Mourath.

N° 14.

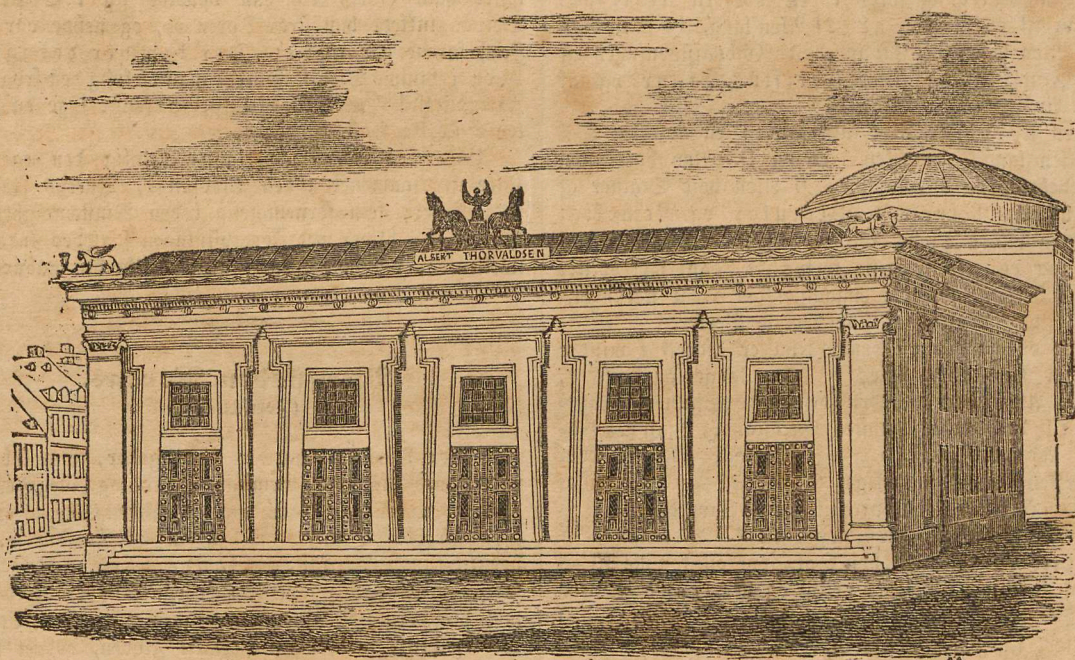

Lørdagen den 2de April.

1842.

Thorvaldsens Museum*).

ovenstaaende Afbildning forestiller Hovedfacaden af dette nu taglagte Museum, saaledes som det tager sig ud, naar man fra Stormgaden nærmer sig samme. Det er i denne Bygning at de Kunststatter, som vor udbødelige Thorvaldsen har skænket sit Fædreland, engang skulle finde et Nationen og den store Kunstner værdigt Opbevaringssted. Af hvilken Bestaaenhed disse Kunststatter ville blive, derom kan nedenstaaende Erklæring af Thorvaldsen selv give os et tilfredsstillende Begreb:

„Det er min Villie, at alle mine Kunststager, saavel de af mig selv forfærdigede Marmorarbejder, som ogsaa de af mig anskaffede Malerier, Kobberstik, Vaser, Bronzer, Gemmer, skaarne Stene, Mynter, samt mit Bibliothek og min Samling af Haandtegninger skulle tilhøre dette Museum; hvilket Alt nærmere er bestemt i mit Testament.“

Pengene til denne Bygning, som vil koste omtrent 200,000 Rbd., ere for en Deel sammensluttede af det

danste Folk; Kjøbenhavns Commune lægger det Manglende til. Da de forskjellige Partier ikke kunde blive enige om Pladsen, som man burde vælge til dette Museums Opsættelse, gjorde Frederik den Sjette en brat Ende paa alle hine Ventilationer, ved til dette Niemeed at skænke en af Slottet Christiansborgs Sidebygninger, beliggende ud til Gammelstrand, imellem Slotskirken og Stormbroen. Da hele dette Museum — saavel Bygningen selv, som de Kunststager, den engang vil komme til at indeholde, — er Folkets Eiendom, ville naturligtvis Museet og Tilsynet dermed blive aldeles adskilte fra selve Slottet.

Hele Museumbygningen danner en langagtig Jir-kant omkring en Gaardsplads, i hvis Midte man vil anbringe en eller anden Forgring. Bygningens fire Floie ere inddeelte i større og mindre Localer (i Sale og Cabinetter) efter Figurernes Størrelse, da de store Figurer blot kunne tage sig godt ud i et stort Rum, hvorimod de smaae bør sees i mindre Omgivelser.

Til Hovedindgangen, som ligger i den ovenfor afbildede vestlige Endeløi, stiger man op ad en Trappe, der indtager Bygningens hele Bredde. Herfra

*) Lithographeret af Aagaard.

træder man strax ind i den største Sal (55 Alen lang, 15 Alen dyb og 20 Alen høi), hvor 8 colossale Portraitstatuer møde Biet. Saaledes seer man her ved begge Enden: den bayeriske Churfyrste Maximilians og den adle polske Prinds Poniatowski's Rytterstatuer; imellem disse: Pave Pius den Syvendes og Astronomen Copernicus's siddende Statuer, samt Digteren Schillers og Bogtrykkerkunstens Opfinders, Guttenbergs, staaende Statuer, alle til en Høide af 6 Alen, for den menneskelige Figur; til Slutningen seer man her de noget mindre Statuer af den polske Greve Potocky og af Keiser Napoleons Stiefson, den elføvrige Prinds Eugen.

Rundtom Gaarden løber en Korsgang (10 Alen høi og 6 Alen bred), hvori de 4 Grupper fra Frontonerne (Gavltrekanterne) af Frue-Kirke, Raadhuset og Slotskirken i Kjøbenhavn, saavelsom af Torlonias Landsted ved Rom, findes opstillede, foruden flere Figurer, næsten Alle hørende til de kristelige Joresstillinger.

Denne Korsgang fører i den modsatte (østlige) Ende af til en stor Sal (21 Alen lang, 14 Alen bred og 18 Alen høi), som skal indeholde Gidsafføbninger af den i Frue-Kirke opstillede Kristus-Figur og af de 12 Apostler.

Den nordlige Floi indbefatter: en anseelig Sal (19 Alen lang, 13 Alen bred og 18 Alen høi), som skal indeholde de 4 colossale, 6 Alen høie Statuer af Hercules, Minerva, Esculap og Nemesis; i Midten bliver Plads for en Victoria (Seirsgadinde) paa en med to Heste forspant Vogn, med hvilket Arbeide Thorvaldsen engang (som seent seer!) ønsker at slutte Rækken af sine herlige Verker.

Det øvrige Rum i denne Floi er afsæet i mindre Værelser (10 Alen høie, 8 Alen lange og deels 8, deels 6 Alen brede), hvori forskellige Statuer, hørende til den antike Kunstes Genstande, saasom Venus, Adonis o. fl. a., og som alle ikke ere over Mennekelegemet's naturlige Størrelse, — ville finde Plads i Localer, som svare til deres Størrelse.

I den sydlige Floi ligger en 15 Alen lang, 11 Alen bred og 12 Alen høi Sal, som vil komme til at indeholde: Jafons, Mars's og Vulcans 4 Alen høie Statuer. Her finder man desuden en Række af Værelser, ligesom paa den anden Side, hvori man vil see saadanne af Thorvaldsens Statuer, der høre til den nyere (moderne) Tids Gjenstande, saasom: Hyrdetringen, Dantserinden, Portraitstatuen af Lord Byron og andre lignende Arbeider.

Den talrige Mængde af Basreliefs, som ere ugaade fra denne verdensberømte Kunstners Mesterhaand, ville vorde anbragte rundt omkring i de forskellige Sale og Værelser, paa de Vægge, der frembyde en gunstig Belysning, omtrent i Høide med den Betragtendes Bie.

En Trappe i den sydlige Floi fører op til anden Etage, hvor den Plads, der ikke er borttaget ved de høie Sale i Hovedetagen, er indteelt omtrent paa samme Maade, som i denne, og vil blive benyttet saaledes:

I Gangen rundtom Gaarden anbringes Samlingen af de Buxter (Brysbilleder), som Thorvaldsen har forfærdiget, omtrent 300 i Tallet. — I den nordlige Floi optages den betydelige Samling af Malerier, som Thorvaldsen eier, og den sydlige Floi skal indeholde hans Samlinger af Oldsager, Kobber og Bøger. Med disse betydelige Foræring har Kunstneren nemlig forøget den usfatteelige Gave, der ud-

gjør Museets Hovedindhold: Samlingen af hans egne Mesterverker, deels i Marmor, deels i Gidsafføbninger.

Planen til Museumbygningen er leveret af Bygningsinspecteur Michael Gottlieb Birkner Bindesbøll.

Sælsom Nedning under et Jordstjælv.

En engelsk Gentleman havde nylig mistet alt sit Gods i Talcahuano, og kun med største Nød undgik han i Aaret 1822 den Fare, der truede hans Liv ved et Værelses Sammenstyrtet i Balparaiso. Han fortalte et sælsomt Tilfælde, der havde fundet Sted paa samme Tid, Jordstjælvet indtraf. Han var netop beskæftiget med at spille Kort, da en medspillende Lydsker pludselig stod op og erklærede: at han i denne Egn aldrig vilde blive siddende i et Værelse, hvis Døre vare tillukkede, eftersom denne Omstændighed nær havde kostet ham Livet, da han opholdt sig i Copiapo. Derpaa lukkede han strax Døren op, og neppe var dette skeet, førend han raabte: „Der kommer det igjen!“ — og i samme Dieblit sporede man virkelig den frygtelige Jordtrystelse! — Samtlige Tilstedeværende toge da Flugten i største Hast.

Under et Jordstjælv ligger nemlig den egentlige Fare ikke saameget i den Tidsspilde, Dørens Nabning foranrager, som fornemmelig i den Omstændighed, at Døren ofte bliver ved Jordrytningen saaledes inklemt imellem de vakkende Mure, at den ikke kan aabnes.

Bjergstaden Nøraas.

(Fortsættelse.)

Byen Nøraas har to Hovedgader, som løbe parallelt med hinanden, nemlig: Store- og Lillegaden, og desuden en mindre Gade paa den anden Side af Elven, i en Deel af Byen, der ligesom en Forstad fører et særskilt Navn og kaldes Fländerborg. To Broe føre over Floden, og begge Hovedgaderne ere forbundne med hinanden ved flere smaae Tvergater eller „Veiter“. Storegaden, som løber nærmest Floden, er ret smuk; enkelte Bygninger ere endog opførte med Smag og Elegance. I denne Gade boe ogsaa de fornemste, ved Verket ansatte Betjente. Forresten er Byen meget uregelmæssigt bebygget. Husenes forvirrede Klynger, i Jorening med de store sorte Slakhobe, som ere opbyggede paa den venstre Flodbred, og det gule Svool, der udbreder sig overalt, — bidrage til at give den hele Scene et høist originalt Præg.

I Tidrummet fra 1830 til 1835 udgjorde Norges Robber-Udførsel i Gjennemsnit omtrent 2100 Stippund aarlig, foruden Kaaffjordens raa Malm; og denne Masse er næsten alene produceret ved Nøraas og det til samme hørende Frederiksgaves Verker. Af de tre andre norske Kobberverker kan blot Sølbo komme i nogen Betragtning, da Løkkens Verk i lang Tid har været drevet med Vanstædighed og Fare, og det kun har tilveiebragt et ubetydeligt Product (i Aaret 1830: 124 Stippund), hvorfor det nu ogsaa skal nedlægges. Ved Kaaffjordens Verk i Finmarken er, indtil den allerførste Tid, Malmen ikke bleven smeltet, men udført raa; nu er der dog bleven indrettet en Smeltehytte, og endstjondt Smeltningen i Begyndelsen ikke skal have villet lykkes, og den desuden er meget dyr,